

FSD2867 SUOMALAISTEN HISTORIATIETOISUUS 2010: HAASTATTELUT
FSD2867 HISTORICAL CONSCIOUSNESS IN FINLAND 2010: INTERVIEWS

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Suomalaiset ja historia teemahaastattelun kysymykset (PT 1.4.2010, 6.4.2010, 9.4.2010)

YLEISIÄ OHJEITA JA VINKKEJÄ:

- kannattaa pyrkiä ”pöyhimään”, saada syvällisyyttä, joustavuus haastateltavan kanssa
- yleisesti paljon avoimia kysymyksiä ja niin, ettei ”laiteta lomakkeen sanoja suuhun” eli vaikka lomakkeen rakenne pohjana haastattelun rakenteelle, ei ole tarpeen pitää lomaketta esim koko ajan esillä
- hienoa, jos esiin asioita, jotka TÄRKEITÄ, joilla MERKITYSTÄ jne
- relevanttia ihan se, mistä tuntuu olevan (eniten) sanottavaa, mistä ihminen innostuu, siihen kannattaa kiinnittää huomiota myös ja laittaa muistiin
- hienoa, jos päästään kiinni niihin konkreettisiin tarinoihin, jotka ihmisille tärkeitä, joiden kautta hahmottavat menneisyyttä, identiteettiään ja nykymaailmaa ja tulevaisuutta: onko Suomi-kertomus voimissaan vai onko eriytynyt, kenen kanssa ”shared past”
- voi pyrkiä erittelemään kollektiivista ja yksilöllistä, nähdäänkö menneisyys kollektiivisen ajattelun kautta vai yksilön juttuna jne

--

Sano nauhalle nimi, ikä ja kotipaikka

I Historian merkitys (n 10 min)

AVOIN alkuun: miten kuvaisitte historian ja menneisyyden merkitystä

- onko historialla ja menneisyydellä merkitystä nykyisyyden ja/tai tulevaisuuden kannalta, miksi, miksi ei? (k1)
- mikä historiassa kiinnostaa (k6)
- miten tekemisissä historian kanssa, (historiakulttuuri), luottamus (k2, k5)
- mitkä te koette oman sukupolvenne kannalta merkittäviksi tapahtumiksi Suomessa ja maailmalla? Miksi? Miten merkittäviä teille itsellenne?
- (itsenäisyyspäivän vietto)

II Kehitykseen vaikuttavat asiat (n 10 min)

AVOIN: historiassa tutkitaan muutoksia ja kehityksiä. Mitä ajattelee maailman kehityksestä tähän päivään asti, (onko se ollut myönteistä tai kielteistä?)

- millaisia asioita tulee mieleen, jos mietitään tähän päivään asti vaikuttaneita asioita Suomessa ja/tai maailmalla (tekniikka ja tiede, politiikka, sodat, ympäristöasiat, yksilön toiminta)
- entä jos mietitte tulevaisuuden kehitystä vaikka 40 vuoden ajan eteenpäin, mikähän siihen mahtaa vaikuttaa? (voi havainnoida ja tarttuakin eroihin ja samanlaisuuksiin menneen ja tulevan muutosvoimien kanssa)

- Suomen tulevaisuudessa aika moni vastaaja mainitsi esim talouskehitys, hyvinvointiyhteiskunnan palveluiden ylläpito, ympäristön suojelu ja lisääntyvä ulkomaalaisten määrä, miten kommentoitte?
- (Suomen kansa ahkeruus ja työteliäisyys, maailmantalouden vaikutus, kilpailukyky, tavallisten ihmisten vaikutus)

III Historian merkitys omalle ikäpolvelle (n 5 min)

- millaisia asioita haluaisitte korostaa erityisen tärkeinä teille (k12_voi mainita muutamia: Suomen itsenäisyys, perhe, Eu, talous, demokratia, työ, ympäristö, yksilön vapaus) Mikä niissä sellaista, että tärkeää? samaistuminen? identiteetti? [riippuu haastateltavasta]
- entä sitten Suomen historian tapahtumia, mitä pidätte merkittävänä? [ja tässä olisi hyvä päästä merkityksien ja tarinoiden tasolle]
- onko jotain erityisiä henkilöitä, jotka tärkeitä?

IV Historialliset tapahtumat (10-15 min)

- 1918 sota, mitä ajatuksia se teissä herättää? Onko merkitystä nyky-Suomelle? [onko hlökohtaista suhdetta?]
- entä sodat toisen maailman sodan aikaan (talvisota, jatkosota, Lapin sota), mikä suhde teillä niihin on? kuinka tärkeä aika? kyselyaineiston mukaan: korostuu osallistuminen, yhtenäisyys, isänmaallisuus, mutta myös kipeys ja taumaattisuus → mitä näistä ajattelette?
- sodanjälkeiset vuosikymmenet, puhutaan nopeasta muutoksesta, johon liittyy esimerkiksi ns. hyvinvointipalveluiden kehittäminen: kuinka tärkeänä tätä kehitystä pidätte? miten se on muuttanut elämää?
- entä 70-luvun poliittinen elämä, suomettuminen, onko edelleen merkitystä?

V Tämän päivän Suomi ja maailma (5-10)

Lopuksi sitten suunnilleen nykyajasta ja tulevaisuudesta.

- jo ajatelleen 1990- ja 2000-lukua, niin mitä asioita pidätte Suomen kannalta merkittävänä? Miksi? [voi syöttää lamaa, EU-jäsenyyttä, ulkomaalaisten määrää, kommunismin romahdusta]
- talous, kansainvälistyminen, politiikan ja eduskunnan vähentynyt rooli – näistä tässä puhuttiin kun mietittiin millä merkitystä siihen, miten maailma muutt ja Suomi kehittyy?
- [k_21 voidaan lukea väitteitä ja pyytää reagoimaan]
-
- [TÄSSÄ KOHDASSA V pyritään luomaan jatkokysymyksiä, jotka tavoittavat menneisyys-nykyisyys-tulevaisuus jatkumoa]

VI Lopuksi (jos aika ok ja haastateltava jaksaa)

- jos erityinen teema noussut haastattelun aikana, VOI VIELÄ PALATA JA SYVENTÄÄ
- keskeisiä teemoja: Suomi-politiikan alhainen arvostus, hyvinvointivaltion historia ja tulevaisuus, poliittisen kannan vaikutus